

Gemeenteraad Waalre

Uw brief van

Uw kenmerk

Afdeling/Ambtenaar

Samenleving/ J. van de Ven

Onderwerp

Ons kenmerk

Datum

1^e bestuursrapportage 2020 98625
VRBZO

VERZONDEN 17 SEP. 2020

Geachte raad,

In lijn met de door u geuite behoefte om steviger te kunnen sturen op de GR-en bieden wij u via deze brief de samenvatting van de 1e bestuursrapportage aan. Via de bestuursrapportage (Berap) rapporteert de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (hierna: VRBZO) periodiek over de voortgang van beleidsdoelstellingen en de financiële prognose over het lopende jaar aan het bestuur. De 1e Berap 2020 rapporteert over de periode januari tot en met april 2020 en is op 11 juni jl. door het Dagelijks Bestuur vastgesteld.

In deze brief wordt inzicht gegeven in het verloop van de prestaties van de Veiligheidsregio in de eerste 4 maanden van 2020. Achtereenvolgens wordt aandacht besteed aan:

1. Bestuurlijk relevante actuele ontwikkelingen;
2. De prestaties die VRBZO leverde;
3. De voortgang van de doelstellingen uit het strategisch meerjarenbeleidsplan;
4. De financiële situatie inclusief prognose voor 2020.

1. Actuele ontwikkelingen

Coronacrisis

Sinds begin februari kwam bij VRBZO een multidisciplinair crisisteam (met o.a. de GGD) meerdere malen bijeen om de effecten van de bestrijding van het virus te bespreken. Op 27 februari werd in Nederland de eerste besmetting vastgesteld. Op 2 maart werd in onze regio GRIP-2 afgekondigd en kwam het Regionaal Operationeel Team (ROT) voor het eerst bij elkaar. Het Regionaal Beleidsteam (RBT) kwam op 4 maart voor het eerst bijeen in beperkte omvang, omdat niet elke 'standaard' discipline benodigd was in de bestrijding van de effecten. Hierbij maakt de voorzitter gebruik van zijn bevoegdheden zoals vastgelegd in artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's. Op 11 maart kondigde de voorzitter van VRBZO officieel GRIP-4 af in onze regio, waarna het RBT later is uitgebreid met 4 'regioburgemeesters'. Diezelfde dag bestempelde de WHO het Coronavirus officieel als 'pandemie'. In het regionale bestuurlijke afstemmingsoverleg stemde de plaatsvervangende voorzitter van VRBZO regelmatig af met de overige burgemeesters in de regio.

Aanvulling juli 2020

Met het afnemen van druk op de zorg en het verder loslaten van de maatregelen ter voorkoming van ongecontroleerde verspreiding van het virus is Nederland inmiddels (juli 2020) geleidelijk aan in een controlefase gekomen. De fase waarin in afwachting van een vaccin, verspreiding onder controle lijkt, maar permanente alertheid nodig is. 06 juli jl. heeft het RBT ingestemd om in ruststand te gaan waarbij duidelijk afspraken zijn gemaakt over eventuele opschaling in geval van opleving van de risico's.

Om een eerste beeld te krijgen van de crisisaanpak in Nederland start de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) op korte termijn met de evaluatie naar de aanpak van het kabinet in deze crisis. Ook wordt door VRBZO op dit moment (juli 2020) een tussenevaluatie uitgevoerd. Deze tussenevaluatie is gericht op: de bedrijfscontinuïteit van de organisatie, het functioneren van de crisisorganisatie en de rol van VRBZO 'naar buiten' toe.

Impact Corona op prestaties en financiën VRBZO

VRBZO verwacht dat de kosten voor Corona ongeveer €150.000 bedragen. Dit kan lager uitkomen indien VRBZO alle kosten voor aanschaf van persoonlijke beschermingsmiddelen gecompenseerd krijgt van het rijk of zorginstellingen. Let wel, het betreft nadrukkelijk het beeld op basis van de informatie die tot en met eind april 2020 beschikbaar was.

Voor de andere kosten ziet VRBZO dat nadelen op het ene onderwerp worden gecompenseerd met lagere kosten op een ander onderwerp.

De inkomsten van VRBZO zijn erg stabiel en worden op enkele uitzonderingen na niet direct op korte termijn beïnvloed door Corona. Per saldo verwacht VRBZO geen, of slechts een beperkt financieel nadeel uit deze categorie.

Op lange termijn verwacht VRBZO dat haar inkomsten wel onder druk komt te staan. Zowel gemeenten als het rijk worden financieel hard geraakt door de coronacrisis. VRBZO bereidt zich voor op scenario's waarbij dit ook effect krijgt voor de Veiligheidsregio. Het is nog onduidelijk hoe hoog de impact zal zijn en hoe lang deze zal duren. Eerste afstemming over deze scenario's zal met de Adviescommissie financiën en control plaatsvinden. Burgemeester Brenninkmeijer is lid van deze Adviescommissie.

Natuurbrand Deurnese Peel

Eind april woedde in het natuurgebied de Deurnese Peel een enorme brand. Ongeveer 800 hectare veen- en natuurgebied ging in vlammen op. De grootschalige inzet werd vanuit een multidisciplinaire GRIP-3 crisisstructuur geleid. Brandweer Brabant-Zuidoost werd ondersteund door natuurbeheerder Staatsbosbeheer, brandweereenheden uit o.a. Overijssel, Gelderland en Utrecht en blushelikopters van Defensie. Ook Veiligheidsregio Limburg-Noord was nauw betrokken, omdat de brand vlak bij de provinciegrens woedde. Samen kregen we de brand na ruim 5 dagen en vele uren menskracht onder controle. VRBZO en de gemeente Deurne startten met de voorbereidingen van een brede evaluatie van het incident.

Visie 2025

Door de coronacrisis is het proces om te komen tot de visie 2025 grotendeels tot stilstand gekomen. De lessen uit de evaluatie van de Coronacrisis, de leerpunten die het oplevert en de impact op de uitoefening van de taken van VRBZO moeten worden afgezet tegen de in de Visie 2025 benoemde thema's en speerpunten. Ook bij de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's zal de bestrijding van de Coronacrisis worden betrokken en mogelijk van invloed zijn op de aanbevelingen. VRBZO beoogt de Visie 2025 in december vast te laten stellen door het Algemeen Bestuur.

Vervolgtraject denktank rechtspositie brandweervrijwilligers

Het huidige brandweerstelsel in Nederland is in strijd met Europese en internationale regelgeving. Een landelijke bestuurlijke denktank heeft een denkrichting uitgewerkt, waarbij het systeem van vrijwilligheid behouden blijft. De denkrichting gaat uit van een

onderscheid tussen beroeps en vrijwilligers, die geen afbreuk doet aan het niveau en de kwaliteit van de brandweezorg. Onderscheid wordt gemaakt op basis van differentiatie van verplichte beschikbaarheid, werkinhoud en volume en opleiding. Alle veiligheidsregio's hebben de opdracht gekregen om de consequenties van de bestuurlijke koers inzichtelijk te maken. Vanwege de Coronacrisis is dit traject opgeschort tot de zomer.

2. Prestaties Veiligheidsregio

Risicobeheersing

Het product risicobeheersing is erop gericht om incidenten en rampen te voorkomen, of de kans erop zo klein mogelijk te houden. VRBZO adviseert gemeenten en bedrijven hoe ze fysieke veiligheidsrisico's kunnen beperken en informeert over de mogelijke gevolgen als de preventie niet op orde is. De invloed van de Coronacrisis is duidelijk zichtbaar op het gebied van risicobeheersing. Enerzijds door de inzet van medewerkers in de crisisstructuur, anderzijds door een daling in onder meer advies aanvragen van gemeenten en controles op brandveiligheid. De jaardoelen en -prognoses worden komende periode herijkt en beoordeeld aan de hand van ervaringen en vooruitzichten uit de crisis.

Incidentbestrijding

Naast het voorkomen en beperken van brand en andere incidenten, richt VRBZO zich via de brandweer op het bestrijden ervan. Onder het product 'Incidentbestrijding' heeft de brandweer de volgende kerntaken: brand bestrijden, technische hulp verlenen, ongevallen met gevaarlijke stoffen bestrijden en hulp verlenen bij waterongevallen.

De coronacrisis laat zich ook op repressief gebied gelden. De 'social distancing' heeft tot gevolg gehad dat er meer mensen thuis bleven wat een duidelijk positief effect heeft op de paraatheid. De landelijke richtlijnen hebben geen invloed op de operationele prestaties. Wel ontstaat er een achterstand in opleiden, trainen en oefenen omdat alle activiteiten in dit verband zijn gestaakt. Inmiddels (juli 2020) zijn de oefeningen, trainingen en opleidingen weer gestart.

Crisisbeheersing

Crisisbeheersing organiseert de leiding en coördinatie wanneer we complexe incidenten bestrijden. Vaak zijn daar meerdere hulpdiensten en een gemeente bij betrokken. In sommige gevallen gebeurt dit vanuit de GRIP-structuur.

De Coronacrisis vergt veel capaciteit en flexibiliteit van de gehele (crisis)organisatie. Daarnaast is door het grote aantal incidenten dat geëvalueerd moet worden (bijvoorbeeld de Peelbrand in Deurne) op dit vlak nog veel werk te verzetten de komende maanden. Dit heeft gevolgen voor andere reguliere werkzaamheden en plannen.

GHOR en Bevolkingszorg

GHOR en Bevolkingszorg hebben in een crisisfase een belangrijke coördinerende regiefunctie. Zij faciliteren de samenwerking tussen zorginstellingen en gemeenten bij grootschalige incidenten. De crises van de afgelopen maanden maken de noodzaak van een stevige invulling van de rollen eens te meer duidelijk. De GHOR en Bevolkingszorg zijn zeer nauw betrokken bij de bestrijding van de effecten van de Coronacrisis. Praktisch alle capaciteit is hiervoor ingezet, inclusief capaciteit van andere afdelingen van VRBZO en natuurlijk vanuit gemeenten voor de ondersteuning op gemeentelijke processen en crisiscommunicatie. Dit betekent dat de 'koude' taken met betrekking tot planvorming, opleiden, trainen en oefenen momenteel vrijwel stil liggen.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie op het gebied van financiën, informatie & automatisering, HRM, communicatie en bestuursondersteuning. Een uitgebreide financiële toelichting is opgenomen onder punt 4. Diverse medewerkers van de sector bedrijfsvoering maken deel uit van de crisisorganisatie, waardoor de reguliere (ondersteunende) bedrijfsvoering werd verstoord. Door maximaal creatief en flexibel hiermee om te gaan is de continuïteit van de operationele (primaire), bedrijfsvoerende en bestuurlijke processen niet in het geding gekomen.

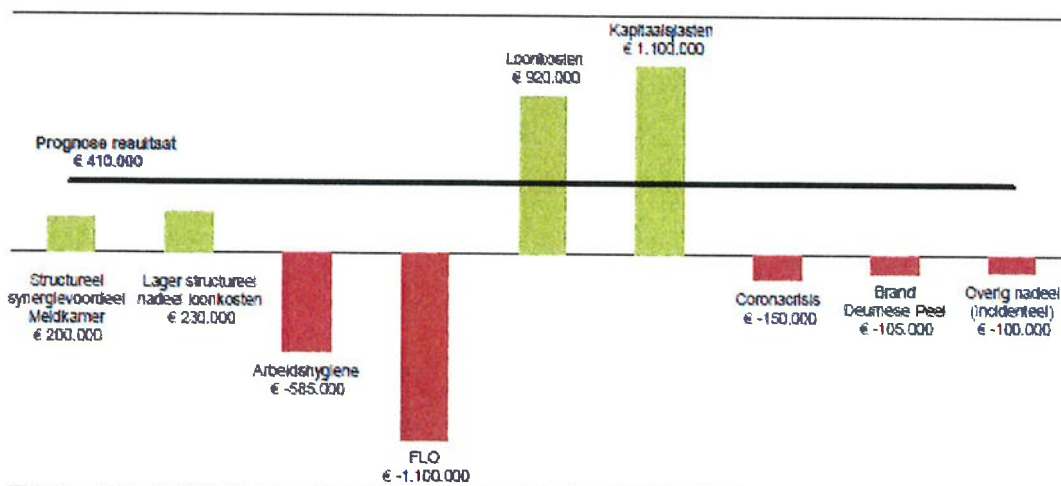
3. Voortgang strategische beleidsagenda

In het bestuurlijk vastgestelde Regionaal Beleidsplan 2015 - 2019 stonden in totaal 34 strategische beleidsdoelstellingen. Tot 2020 waren 23 doelstellingen afgerond, hiervan zijn 20 beleidsdoelen behaald en 3 beleidsdoelen (worden) niet behaald. In 2020 wil VRBZO de openstaande 11 beleidsdoelen afronden en een nieuwe bestuurlijke toekomstvisie (inclusief beleidsdoelen) laten vaststellen door het bestuur.

In de eerste maanden van 2020 werkte VRBZO nog aan de uitvoering van de beleidsdoelen. Door de gevolgen van de coronacrisis is de uitvoering van bijna alle doelen vertraagd. De meest uit het oog springende vertraging is de doelstelling om risicogericht te werken. Er is steeds vaker sprake van een terugtrekkende overheid, die inzet op deregulering en daarbij een beroep doet op de inzet en (zelf)redzaamheid van de maatschappij. Dit verlangt van VRBZO dat zij zich als faciliterend samenwerkingspartner opstelt, en handelt vanuit de aanwezige specialistische kennis gecombineerd met oplossend en samenwerkend vermogen. Dit in plaats van strikt de regels toepassen. Deze doelstelling wordt niet binnen het tijdsframe van het meerjarenbeleidsplan 2015 – 2019 behaald. Het is een belangrijke uitdaging en voornamelijk onderdeel (zo niet de kern) van de Visie 2025.

4. Financiële situatie

VRBZO verwacht een positief resultaat van € 410.000 over heel 2020. Dit resultaat komt met name door incidentele voordelen op kapitaalslasten. Het structurele resultaat bedraagt € 430.000 positief en is opgebouwd uit een lager nadeel op loonkosten dan verwacht en een voordeel op de samenvoeging van de meldkamer. We verwachten dat FLO een (meer dan incidenteel) nadelig resultaat oplevert. Een overzicht:

Figuur 1: overzicht verwacht financieel resultaat 2020, bron: 1^e BERAP VRBZO 2020

Toelichting kapitaalslasten

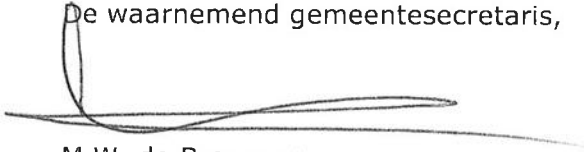
In de begroting is rekening gehouden met een omvangrijke investeringskalender waarvoor kapitaalslasten zijn begroot. Op verzoek van de adviescommissie financiën en bedrijfsvoering heeft VRBZO de planning van de investeringsbegroting kritisch beoordeeld. Er is daarbij gekeken naar (restant) kredieten die kunnen vervallen en kredieten waarvan de verwachting is dat ze niet in 2020 besteed worden.

Bijlagen

1. Bestuursrapportage 2020 VRBZO, januari – april
2. Analyse Impact COVID-19 op VRBZO

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

De waarnemend gemeentesecretaris,

M.W. de Brouwer

de waarnemend burgemeester,

dr. A.J.W. Boelhouwer